Ρωμηοσύνη (Σεβασμ. Μητροπολίτης Ναυπάκτου και Αγ. Βλασίου Ιερόθεος)

Categories : ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Date : 17 Σεπτεμβρίου, 2010

Η Ρωμηοσύνη δεν είναι ένα διανοητικό ιδεολόγημα, ούτε απλώς μια αναφορά στο παρελθόν, αλλά το αυθεντικό και αληθινό βίωμα, πού το βιώνουν και σήμερα πολλοί άνθρωποι, πού συντονίζονται σε αυτήν την συγκεκριμένη στάση ζωής. Αυτόν τον τρόπο ζωής, πού διαφέρει ριζικά από τον φράγκικο τρόπο ζωής τον έζησαν όχι μόνον στα Μοναστήρια και στους τόπους της ασκήσεως, αλλά και στον κοινωνικό χώρο...

Φορείς και εκφραστές αυτού του τρόπου ζωής ήταν οι ομολογητές της πίστεως, οι άγιοι Πατέρες πού έζησαν κοντά στον λαό και μας άφησαν ως υποθήκες τα συγγράμματά τους, οι μάρτυρες πού έδωσαν την μαρτυρία και υπέστησαν το μαρτύριο για την δόξα του Θεού, οι όσιοι ασκητές πού αγωνίστηκαν εναντίον των παθών και των σατανικών δυνάμεων, οι νεομάρτυρες κατά την Τουρκοκρατία, πού συνετέλεσαν στην διατήρηση της αληθινής ζωής της Ρωμηοσύνης, και το μαρτύριό τους ήταν πραγματική εθνική εορτή για τους υποδουλωμένους Ρωμηούς. Στο έργο και την διδασκαλία του αγίου Κοσμά του Αιτωλού και στον βίο και το μαρτύριο του αγίου Γεωργίου του εν Ιωαννίνοις μαρτυρήσαντος φαίνεται ακριβώς τί είναι η Ρωμηοσύνη.

Αν μελετήσει κανείς προσεκτικά τον βίο και την κοινωνική ζωή των κατοίκων της Ελλάδος, της Μικράς Ασίας, του Πόντου, της Θράκης, του Λιβάνου της Συρίας κλπ., θα διαπιστώσει ότι οι άνθρωποι βίωναν έναν πολιτισμό του οποίου βάση δεν ήταν η λογική και το δικαίωμα, αλλά η καρδιά και το καθήκον. Ήταν αναπτυγμένη η φιλοθεΐα και η φιλανθρωπία. Το φιλότιμο και η αρχοντιά, η θυσία και η προσφορά, η αγάπη και η ελευθερία ήταν τα βασικά στοιχεία ζωής. Αυτό το βλέπουμε στους τελευταίους μεγάλους Γέροντες πού ποίμαιναν τα ποίμνιά τους μέσα από τα πραγματικά γνωρίσματα της Ρωμηοσύνης, όπως είναι ο άγιος Αρσένιος ο Καππαδόκης. Αυτό μας φανερώνουν και οι λαξευτοί βράχοι της Καππαδοκίας, αλλά και όλος ο τρόπος ζωής των κατοίκων των περιοχών εκείνων. Ακόμη και οι Κρυπτοχριστιανοί δείχνουν τον χαρακτήρα της Ρωμηοσύνης, πού δεν υποδουλώνονται ψυχικά ποτέ, έστω κι αν εξαναγκάζονται να είναι υπόδουλοι σωματικά.

Πιστεύουμε ότι δεν εξέλειπε αυτός ο τρόπος ζωής από την καρδιά του Γένους μας, αφού και σήμερα τον ζουν πολλοί ανάμεσα μας. Η ποιμαντική μου διακονία, η

επικοινωνία μου με πολλούς ανθρώπους του λαού μου έδειξε τι ακριβώς είναι η Ρωμηοσύνη και ποιος είναι ο αληθινός Ρωμηός. Παλαιότερα έγραψα για δύο τέτοιες μορφές. Δεν είναι άσκοπο να παρουσιάσω μερικά από όσα περιέγραψα για τους δύο αυτούς Ρωμηούς.

Για τον ένα έγραψα:

«Ζυμωμένος με την Ελληνορθόδοξη Παράδοση, θρεμμένος με τα ήθη της λαϊκής ευσέβειας, μ' έναν πόνο μα και συγχρόνως σε μια ηρεμία, μας θύμιζε την «πονεμένη Ρωμηοσύνη». Έξω από λογιοτατισμούς και διαλεκτικούς συλλογισμούς ζούσε αυθεντικά την κοινωνία με τον Θεό και τους αδελφούς του. Ζούσε υπαρξιακά τον «λαό του Θεού». Είχε βιώματα αυθεντικά, ατόφια, καθαρά. Από μέσα του έβγαινε ένα άρωμα εκκλησιαστικού ήθους. Γιατί ήξερε τι είναι Εκκλησία και ήξερε να σκορπάει συμπόνια σ' όλους. Εύρισκε φως, ζωή και τροφή στο δόσιμο, στην κένωση, στο κλάμα, στην υπέρβαση του εγώ. Έτσι, όταν τον πλησίαζες καταλάβαινες ότι μιλούσε την μητρική γλώσσα, πού είναι η γλώσσα της Εκκλησίας.

Ταπεινός, απλός, ήρεμος, πράος, ειλικρινής, ανεξίκακος, γεμάτος αγάπη και συμπόνια, ευχαριστημένος από την πολυτάραχη ζωή του. Ο φόβος του Θεού συνεχώς τον διακατείχε και δεν τολμούσε να κάνει κάτι πού δεν το ήθελε ο Θεός. Είχε καρδιά αρκετά ευαίσθητη, πού συνελάμβανε τις πραγματικές κινήσεις του εχθρού».

Για την δεύτερη έγραψα, μεταξύ των άλλων:

«Ήταν μια απλή γυναίκα του λαού, αλλά η λειτουργικότητά της ήταν αρκετά μεγάλη. Λειτουργούσε στην κοινωνία σαν τα ζωντανά και υγιή πνευμόνια. Ανέπνεε η ίδια και βοηθούσε και άλλους να αναπνέουν. Ήταν απλή γυναίκα του λαού, αλλά η σοφία της ήταν μεγάλη. Είχε σοφία πέρα από την ανθρώπινη γνώση. Η σοφία της ήταν καρπός της άγνωστης γνώσης. Ο βίος της ήταν απαύγασμα της πονεμένης Ρωμηοσύνης. Η ζωή της ήταν ένας πόνος και μια χαρά, ένας σταυρός και μία ανάσταση. Μπορεί να πει κανείς ότι ήταν σάρκωση του μαρτυρικού μας Γένους. Είχε μητρική καρδιά. Η καρδιά της χτυπούσε για όλους, όχι απλώς για να συντηρήσει την βιολογική ζωή, αλλά για να στηρίξει τον κόσμο. Μπορεί να πει κανείς ότι ήταν μια μάνα της ανθρωπότητας. Αγαπούσε και την Παναγία, γιατί την καταλάβαινε. Ώρες ολόκληρες προσευχόταν για όλο τον κόσμο. Δεν ξεχώριζε εχθρούς και φίλους, συγγενείς και αγνώστους. Γι' αυτήν όλοι ήταν γνωστοί. Προσευχόταν για τον Πατριάρχη, για τους επισκόπους, τους ιερείς, τους μοναχούς, τους ιεραποστόλους και όλο τον κόσμο. Προσευχόταν περισσότερο για τους νεκρούς. Έτσι ένοιωθε πραγματικά την ενότητα του κόσμου, χωρίς ρομαντισμούς και ψευδαισθήσεις. Η προσευχή της, ξεχείλιζε με κλάματα, με δάκρυα. Είχε καρδιά ευαίσθητη. Διάβαζε και κουβέντιαζε με την καρδιά. Είχε μια πολύ μεγάλη ευαισθησία. Και αυτό δεν ήταν απλώς μια γυναικεία ευαισθησία, αλλά συνδυασμένο με ανδρεία και γενναιότητα αποτελούσε μια αρμονία

και ισορροπία. Πίστευε στην μεγάλη αγάπη του Θεού και μπορούσε εύκολα να παρηγορήσει τον κάθε πονεμένο. Αυτή πού πέρασε τόσους πόνους, γνώριζε τρόπους παρηγοριάς. Και η αγάπη της προς την Παναγία ήταν καρπός αυτής της ευαίσθητης και στοργικής καρδιάς.

Δεν ήξερε τί θα πει «δικαιωμα». Γνώριζε καλά το καθήκον, το καθήκον της αγάπης και της αρχοντιάς. Η ζωή της ήταν δόσιμο ολοκληρωτικό. Προσφορά. Αγαπούσε και κουραζόταν. Ήξερε να αγαπά και ήξερε να το εκφράζει. Και οι μικρές της αδυναμίες ντυνόταν με ωραία φορεσιά. Γι' αυτό φαινόταν και αυτές ωραίες. Πώς να ξεχάσεις την θυσία και την προσφορά; Πώς να λησμονήσεις την απλόχερη αρχοντιά;

Ζούσε μέσα στο Φως του Θεού, στο φως της αγάπης και της ελπίδας, της υπομονής και της καρτερίας, του πόνου και της χαράς. Ακατάπαυστη προσευχή της ήταν το όνομα του Χριστού. Μέσα της κυκλοφορούσαν όλοι οι χυμοί της Παράδοσης, της Ορθόδοξης Παράδοσης. Έπινε γάλα όχι από κουτιά, αλλά από τον ζωντανό μαστό της Εκκλησίας».

Αυτά δείχνουν την αρχοντιά της Ρωμηοσύνης, πού διασώζεται μέχρι σημέρα.

Ο π. Ιωάννης Ρωμανίδης πού μας υπέδειξε την αξία της Ρωμηοσύνης, αλλά και έκανε έρευνες για να παρουσιάσει την διαφορά μεταξύ του Ρωμηού και του Φράγκου, σκιαγραφεί παραστατικά την ουσία της Ρωμηοσύνης και την αξία του Ρωμηού. Θα παραθέσω σημαντικά κομμάτια χωρίς να τα αναλύσω.

«Η Ρωμηοσύνη δεν αποδεικνύεται. Περιγράφεται. Δεν χρειάζεται απολογητάς. Είναι απλώς αυτό πού είναι. Το δέχεται κανείς ή το απορρίπτει. Δια τούτο τα παιδιά των Ρωμηών ή παρέμενον πιστοί και σκληροί Ρωμηοί ή εφράγκευον ή ετούρκευον.

Και σήμερον άλλοι παραμένουν Ρωμηοί, άλλοι όμως αμερικανεύουν, ρωσεύουν, φραντσεύουν, αγγλεύουν, δηλαδή γραικεύουν».

«Ο Ρωμηός ονειροπόλος και αφελής δεν είναι. Αλλά ουδέποτε γίνεται πνευματικώς ή σωματικώς δούλος του συμμάχου. Γίνεται σύμμαχος πιστός εις τα συμπεφωνημένα αλλά ιδεολογικώς αδέσμευτος.

Τούτο όμως δεν σημαίνει πάλιν ότι δέχεται μόνον τα ρωμαίικα και τίποτε το ξένον. Δέχεται ο,τιδήποτε το καλόν και το κάμνει ρωμαΐικον. Όπως γίνεται σύμμαχος με όποιον συμφέρει εθνικώς, κατά τον ίδιον τρόπον αποκτά όλα όσα χρειάζονται από την σοφίαν των επιστημόνων του κόσμου, αλλά τα προσαρμόζει εις τον ρωμαΐικον πολιτισμόν του. Ουδέποτε συγχέει τάς θετικάς έπιστήμας με τον πολιτισμόν, αφού γνωρίζει ότι και ο βάρβαρος δύναται να έχει ή να απόκτηση και να προαγάγει τάς θετικάς επιστήμας, δια να χρησιμοποιήσει αυτάς εις την υποδούλωσιν και

καταστροφή των ανθρώπων.

Δια τούτο ο Ρωμηός γνωρίζει ότι είναι πνευματικός ηγέτης και εις αυτούς πού είναι ως τεχνοκράται και ως οικονομική δύναμις ηγέται».

«Ναί μεν ο Ρωμηός έχει απόλυτον πεποίθησιν εις την Ρωμηοσύνην του, αλλά ούτε φανατικός ούτε μισαλλόδοξος είναι και ούτε έχει καμμίαν ξενοφοβίαν. Αντιθέτως αγαπά τους ξένους ουχί όμως αφελώς.

Τούτο διότι γνωρίζει ότι ο Θεός αγαπά όλους τους ανθρώπους και όλας τας φυλάς και όλα τα έθνη χωρίς διάκρισιν και χωρίς προτίμησιν. Ο Ρωμηός γνωρίζει ότι η Ρωμηοσύνη του κατέχει την αλήθειαν και είναι η υψίστη μορφή των πολιτισμών. Αλλά κατανοεί άριστα το γεγονός ότι ο Θεός αγαπά τον Ρωμηόν, όχι όμως περισσότερον από τους άλλους. Ο Θεός αγαπά τον κάτοχον της αληθείας άλλ' εξ ίσου αγαπά τον κήρυκα του ψεύδους. Αγαπά τον άγιον, αλλ' αγαπά εξ ίσου ακόμη και τον διάβολον.

Δια τούτο η Ρωμηοσύνη είναι αυτοπεποιθήσις, ταπεινοφροσύνη, και φιλότιμον και όχι κίβδηλος αυτοπεποίθησις, ιταμότης και εγωισμός. Ο ηρωισμός της Ρωμηοσύνης είναι αληθής και διαρκής κατάστασις του πνεύματος και όχι αγριότης, βαρβαρότης και αρπακτικότης.

Οι μεγαλύτεροι ήρωες της Ρωμηοσύνης συγκαταλέγονται μεταξύ των αγίων».

Πραγματικά, Ρωμηοί είναι οι μεγάλοι άγιοι πού μετέχουν της καθαρτικής, φωτιστικής και θεοποιού ενεργείας του Θεού και μέσα από αυτήν την μέθεξη αγιάζουν όλον τον τρόπο ζωής, προσωπικής και κοινωνικής, δημιουργούν πολιτισμό και αναπτύσσουν τις τέχνες, προσλαμβάνουν και τα νέα στοιχεία ζωής και τα εντάσσουν μέσα στον αυθεντικό τρόπο ζωής της Ρωμηοσύνης.

Θέλουμε να ζούμε στην Ευρώπη ως Ρωμηοί για να μην χάσουμε την ανθρωπιά μας και να βοηθήσουμε όσους Ευρωπαίους αναζητούν την Ρωμηοσύνη, της προ του Καρλομάγνου Ευρώπης.

Με αυτές τις προϋποθέσεις καταλαβαίνουμε καλά ότι δεν ανήκουμε ούτε στην Ανατολή ούτε στην Δύση, αλλά ζούμε σε Ανατολή και Δύση, όντες Ρωμηοί στο φρόνημα και την ζωή.

«Η Ρωμηοσύνη θα χαθεί όντις ο κόσμος λείψει»

(από το βιβλίο του «Γέννημα και θρέμμα Ρωμηοί»)

(Πηγή ηλ. κειμένου: stratisandriotis.blogspot.com)

Διαβάστε περισσότερα κείμενα του Σεβασμιωτάτου πατώντας εδώ